

4. neděle velikonoční – Neděle Dobrého Pastýře – rok B (2024)

1. čtení – Sk 4,8-12

V níkom jiném není spásy.

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr, naplněn Duchem Svatým, řekl: „Přední mužové v lidu a starší! Když se dnes musíme odpovídat z dobrého skutku na nemocném člověku, kým že byl uzdraven, tedy at’ to víte vy všichni a celý izraelský národ: Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského, kterého jste vy ukřížovali, ale kterého Bůh vzkřísil z mrtvých: skrze něho stojí tento člověk před vámi zdravý. On je ten ‘kámen, který jste vy stavitelé odhodili, ale z kterého se stal kámen nárožní’. V níkom jiném není spásy. Neboť pod nebem není lidem dáno žádné jiné jméno, v němž bychom mohli dojít spásy.“

Mezizpěv – Žl 118,1+8-9.21-23.26+28-29

Kámen, který stavitelé zavrhl, stal se kvádrem nárožním.

Nebo: *Aleluja.*

Oslavujte Hospodina, nebot’ je dobrý,
jeho milosrdenství trvá navěky.

Lépe je utíkat se k Hospodinu
než důvěrovat v člověka.

Lépe je utíkat se k Hospodinu
než důvěrovat v mocné.

Děkuji ti, že s mě vyslyšel
a stal se mou spásou.

Kámen, který stavitelé zavrhl,
stal se kvádrem nárožním.
Hospodinovým řízením se tak stalo,
je to podivuhodné v našich očích.

Požehnaný, kdo přichází v Hospodinově jménu.
Žehnáme vám z Hospodinova domu.

Ty jsi můj Bůh, děkuji ti;
budu tě slavit, můj Bože!

Oslavujte Hospodina, nebot’ je dobrý,
jeho milosrdenství trvá navěky.

2. čtení – 1 Jan 3,1-2

Budeme vidět Boha tak, jak je.

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Milovaní! Hled'te, jak velikou lásku nám Otec projevil, že se (nejen) smíme nazývat Božími dětmi, ale (že jimi) také jsme! Proto nás svět nezná, že nepoznal jeho. Milovaní, už teď jsme Boží děti. Ale cím budeme, není ještě zřejmé. Víme však, že až on se ukáže, budeme mu podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je.

Zpěv před evangeliem – Jan 10,14

Aleluja. Já jsem dobrý pastýř, praví Pán, znám svoje ovce a moje ovce znají mne. Aleluja.

Evangelium – Jan 10,11-18

Dobrý pastýř dává za ovce svůj život.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl: „Já jsem pastýř dobrý! Dobrý pastýř dává za ovce svůj život. Kdo je najatý za mzdu a není pastýř a jemuž ovce nepatří, (jak) vidí přicházet vlka, opouští ovce a dává se na útěk - a vlk je uchvacuje a rozhání - vždyť (kdo) je najatý za mzdu, tomu na ovcích nezáleží. Já jsem dobrý pastýř; znám svoje (ovce) a moje (ovce) znají mne, jako mne zná Otec a já znám Otce; a za ovce dávám svůj život. Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. Také ty musím přivést; a uposlechnou mého hlasu a bude jen jedno stádce, jen jeden pastýř. Proto mě Otec miluje, že dávám svůj život, a zase ho přijmu nazpátek. Nikdo mi ho nemůže vzít, ale já ho dávám sám od sebe. Mám moc (život) dát a mám moc ho zase přjmout. Takový příkaz jsem dostal od svého Otce.“

Homilie

Drazí v Kristu!

Ve svátek Ježíše Krista Dobrého Pastýře nejprve položme si otázku: Kdo je přesně kněz?

Abychom pochopili podstatu daru kněžství, podívejme se na patrona kněží sv. Jana Marii Vianneye, faráře z Arsu. A tentýž světec řekl, že kněžská důstojnost je tak velká, že kdyby potkal anděla a zároveň kněze, pozdravil by nejprve kněze a teprve potom anděla. Svůj postoj motivoval tím, že anděl je pouze Boží posel a kněz je Jeho zástupcem.

Dovolím si citovat velmi výmluvný fragment z kázání sv. Jana Vianney o kněžství: „Kdybychom neměli svátost kněžství, neměli bychom svého Pána. Kdo ho uložil sem do svatostánku? Kněz. Kdo přijal vaši duši při vstupu do života? Kněz. Kdo ji živí, aby mohla svou pout' dokonat? Kněz. Kdo ji uschopní, aby se mohla objevit před Bohem očištěna krví Ježíše Krista? Kněz, vždycky kněz. Kdo v ní probudí opět pokoj? Zase jen kněz. Není možné pomyslet na nějaké Boží dobrodiní, abychom si zároveň nevzpomněli na kněze.

Zpovídáte se svaté Panně či nějakému andělu? Dají vám rozhřešení? Podají vám Tělo a Krev našeho Pána? Ne, nikoliv. Svatá Panna nemůže způsobit proměnění svého božského Syna v hostii. Kdyby zde bylo třeba 200 andělů, nemohli by vám dát rozhřešení. Ale naopak každý kněz, i ten nejobyčejnější, to může: „Jděte v pokoji, Bůh ti odpustil hřichy.“

Ach, jak důležitou osobou je kněz.“

Kněží obdrželi dar Kristova kněžství, za který se budou zodpovídat. Svatý Jan Zlatouštý píše, že „Bůh dal kněžím moc, kterou nedal andělům ani archandělům. Pověřil ty, kdo přebývají na zemi, aby spravovali věci, které jsou v nebi.“

To je ta velká kněžská důstojnost, pro nás kněze sama nepochopitelná.

Drazí bratři a sestry!

Z vlastní zkušenosti, přes třicet let, mohu říci, že nejkrásnější zážitky v kněžství se nedějí ve velkolepých akcích, neprobíhají při pořádání festivalů, koncertů, nebo dokonce v předních farních skupinách, ale největší věci se dějí u oltáře a v soukromí zpovědnice. Zde se kněžská identita nejvíce utváří!

Když vám ve jménu Ježíše odpouštíme hřichy, vyvstává otázka: Kdo jsou ti, že vůbec odpouštějí hřichy? Kdo jsou ti, kteří se sami musí zpovídat, ale dostali od Boha schopnost odpouštět hřichy?

Podobně u oltáře, když recitujeme Ježíšova slova nad chlebem a vínem, je přítomné utrpení a smrt Kristova! Zpřítomňovat nekrvavým způsobem Kristovu

oběť', z níž čerpají svou sílu všechny svátosti, je největším úkolem kněze! Zde opět vyvstává otázka: Kdo jsou ti, kteří říkají Ježíšova slova nad chlebem a tento chléb se proměňuje v Tělo Kristovo obětované za nás?

Dívejte se na nás, drazí bratři a sestry, především přes prizma těchto dvou svátostí, když Vám jménem Krista odpouštíme hříchy a zpřítomňujeme Kalvárii! Kněz je pro oběť! Proto kněz, který rutinně a povrchně prožívá Eucharistie - odtéká od zdroje, ztrácí svou identitu, duchovně slábne a často kněžství konečně opustí. Biskup E. Dajczak kdysi řekl, že „víru kněze se pozná podle toho, jak po proměňování odkládá svatou hostii“.

Svatá Veronika Giuliani napomenula kněze:

„Jak jste Ho, kněží, mohli držet ve svých rukou a nezbláznili se láskou?“

„Duchovní život kněze se utváří především ve světle věčného světla u svatostánku“. Kněz tedy především musí se modlit! Pak bude jeho jednání plné moci Ducha svatého!

Kněžská cesta je krásná, je to nádherné dobrodružství s Bohem, lidmi, církví... Otevřá široké obzory... Kněžská služba vykonávaná s pokorou a nasazením přináší hlubokou radost v srdci a pocit naplnění...

Ale kněžská služba není zbavená obtíží...

Je to pro kněze těžké, když tajně slyší kritiku kázání, nad kterým strávil několik hodin... když musí odmítnout kněžské rozhřešení nebo někomu zabránit stát se kmotrem... když lidé při katechezi odmítají evangelium a učení církve... když se nás dotýká kněžská osamělost, únava, nepochopení... když někdo mluví vulgárně o kněžích... o církvi... když nás přepadají lidské problémy a nejsme schopni pomoci... když lidé odcházejí, protože kněz je náročný a mluví o nepohodlných věcech... a nakonec... když máte dojem, že vaše práce nepřináší ovoce...

V kontextu všech těchto útrap si troufám tvrdit, že kněžství je boj o duši člověka. Stále se musíme postavit proti mentalitě světa. V bitvě argumentů jsme často sami. Stále existuje pokušení ke kompromisu, k pohodlí, nevyčnívat, neohrozit...

Drazí bratři a sestry!

Nikdo z nás si kněžství nezasloužil. Kněžství nám bylo dáno zdarma, ale také nám bylo zadáno. Kněžství v nás je jako evangelijní talent, který je třeba znásobit. Kněžství je jako poklad, který nosíme v hliněných nádobách. JAK JE SNADNÉ ROZBÍT HLINĚNOU NÁDOBU...

Přes naši velkou důstojnost je v nás i lidská slabost. Rád to přirovnávám k rezavému kohoutku, z něhož teče křišťálově čistá voda.

Také nás ovlivňují pokušení tohoto světa: pohodlnost, materialismus, nečistota, pýcha, bezduché jednání, ale především pravděpodobně ztráta kněžské identity... Satan chce rozehnat stádo útokem na pastýře... a já mám dojem, že chce, aby se na nás dívalo pouze prizmatem těchto slabostí...

Možná někomu z vás ublížil kněz... A potřebujete velkou zralost, abyste to pochopili, neodcházeli, nevzdalovali se církvi ani svátosti zpovědi... Jsou to často hluboké rány. Dnes ve svátek Ježíše Krista Dobrého Pastýře je čas, abychom my kněží řekli: omlouváme se Vám za nedostatek času, nedostatek trpělivosti, nepochopení, nedbalost, nedostatek příkladu svatosti, za vše, co je výsledkem našich slabostí...

VY POTŘEBUJETE KNĚZE, ALE I MY POTŘEBUJEME VÁS... Máte také povinnost modlit se za nás, kněze, abychom se v tomto světě neztratili. My kněží neseme na sobě velkou odpovědnost! Jako pastýři budeme se zodpovídat za každou ovci!

Proto dnešní slovo zakončím úryvkem básně básníka - kněze Jana Twardowského, se kterým se plně ztotožňuji:

„Svého vlastního kněžství se bojím,
svého vlastního kněžství se lekám,
před svým kněžstvím do prachu padám,
před svým kněžstvím klekám.“ Amen.